

Renkami eksponatai apie kino istoriją

Sigitas KANIŠAUSKAS

Šią savaitę Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka gavo Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus (LTMK) darbuotojos Sonatos Žalneravičiūtės laišką. Ji anksčiau tyrinėjo Vilniaus kino teatrų istoriją, dabar domisi išlikusiomis 1941–1944 m. laikotarpio Lietuvos kino teatrų fotografijomis. Muziejininkė atsiuntė tris Pasvalyje veikusio kino teatro nuotraukas. Jose garsusis Pasvalio krašto fotografas Juozas Adamkavičius (1916–1979) užfiksavo tuometės Pasvalio pradinės mokyklos (dabar – Svalios progimnazija) salę, kurioje buvo demonstruojami kino filmai, ir mokyklos pastato fasadą. Mokyklos salėje filmai, tik jau kito turinio, buvo demonstruojami ir pokario laikais. Tipinis sovietinis kino teatras „Svalia“ Pasvalyje duris atvėrė 1964 m. ir veikė iki 1990 m. Po pastato rekonstrukcijos nuo 1998 m. rugsėjo jame veikia Pasvalio

Buvusios Pasvalio pradinės mokyklos fasadas, 1941–1944 m.

krašto muziejus.

Tačiau apskritai apie kino istoriją mūsų krašte nėra daug žinių. O ir tos pačios gana fragmentiškos. Tad kreipiamės į jus, gerbiami skaitytojai, pagalbos – gal pavartę

senų fotografijų albumus rastumėte nuotraukų, kuriose įamžintas kino demonstravimo procesas? Žinoma, kad kaimuose filmai būdavo rodomi neįprastose vietose – klojimuose, klėtyse ir kt. O vienas garsiausių

8-ojo dešimtmečio kino mechanikų buvo pasvalietis Jonas Kunteris. Jis su kino juostomis vykdavo į daugelį rajono kaimų. Tad laukiame fotografijų, senų bilietų, kitų eksponatų ir viliamės išgirsti bei užrašyti pasakojimus, prisiminimus. Informacijos laukiame el. paštu sigitas61@gmail.com, tel. 8 686 76 349.

Besidomintiems šalies teatro, muzikos ir kino istorija siūlome užsukti į LTMK muziejų, įsikūrusį sostinės Vilniaus g. 41 buvusiuose Mažuosiuose Radvilų rūmuose. Juose 1795–1810 m. veikė viešasis Vilniaus miesto teatras. Muziejaus kino rinkinį sudaro lietuviškų filmų kūrėjų ir kino studijų perduoti eks-

ponatai, filmų įrašai, senovinė bei šiuolaikinė kino demonstravimo technika. Tarp asmeninių žymių kinematografininkų eksponatų yra ir mūsų kraštiečių – Pumpėnuose gimusio filmų apie gamtą režisieriaus, operatoriaus Petro Abukevičiaus (1928–1997) ir iš Saločių kilusio kino kritiko, knygų apie pasaulio ir Lietuvos kiną autoriaus Sauliaus Macaičio (1940–2007) – rinkiniai. Daugiau informacijos galima rasti muziejaus internetinėje svetainėje www.ltmkm.lt

Juozo ADAMKAVIČIAUS
nuotraukos iš
LTMK muziejaus fondų

Pasvalio kino teatro ekranas, 1941–1944 m.

Didžiausia pavasarinė tvarkymosi akcija DAROM 2020 keliamą į rudenį

Kasmetinė masinė pavasarinė šiukšlių rinkimo ir aplinkos tvarkymo akcija DAROM ši pavasarį neįvyko. Dėl COVID-19 grėsmės paskelbtas karantinas koregavo ir organizatorių planus. Nors didžiosios žmonės įprastos akcijos įgyvendinti nepavyko, neabejingiems švarios aplinkos idėjai siūloma alternatyvą – žymėti jiems žinomas prižiūklintas vietas specialiai projektui sukurtoje mobiliojoje programėlėje DAROM ir taip prisidėti prie neeilinio projekto – „Darom iki galo. Išvalom visą Lietuvą!“, truksiančio dvejus metus.

Akcija DAROM savo masiškumu šalyje – unikalus renginys, kasmet pritraukiantis 100–200 tūkst. dalyvių, kurie per dieną surenka apie 1 tūkstantį tonų šiukšlių. „Matome, kad vis daugiau žmonių nori burtis tvarkymuisi ne tik vieną kartą metuose, siunčia mums nuotraukas apie prižiūklintas vietas, imasi jas tvarkyti savo iniciatyva. Iš tiesų ne tik patys tvarkosi, bet paskatina ir artimuosius, kaimynus, bendruomenę, sudrausmina šiukšlintojus, prašo mūsų pagalbos tvarkantis su surinktomis šiukšlėmis, tad poreikis tvarkyti visus metus tikrai yra ir iš visuomenės pusės“, – teigia organizatoriai.

„Mes Darom“ iškeltas 2020–2022-ųjų tikslas išties didelis – pro-

jekto „Darom iki galo. Išvalom visą Lietuvą!“ metu bus siekiama sužymėti ir sutvarkyti 100 % Lietuvos teritorijos, visus 65 300 kvadratinis kilometrų. Įgyvendinus projektą Lietuva taps pirmąja šalimi pasaulyje, 100 % išvalyta nuo šiukšlių.

Svarbu atkreipti dėmesį, jog karantinas paskatino žmones daugiau laiko praleisti gamtoje, todėl dažniau nei įprastai susiduriama ir su ne vietoje paliktomis, išmestomis šiukšlėmis. „Mes Darom“ skatina visuomenę susivienyti, tapti stipriu kumščiu ir taip visiems prisidėti prie švarios Lietuvos ateities. Padaryti tai itin lengva, tereikia į mobilųjį telefoną ar kitą prietaisą atsisiųsti išmaniąją programėlę DAROM ir pastebėjus prižiūklintą vietą – pažymėti žemėlapyje.

Projektas „Darom iki galo. Išvalom visą Lietuvą!“ vyks trimis etapais: žymėjimas, tvarkymas, stebėjimas, ar šiukšlių vėl nėra. 2020-ųjų vasarą žmonės skatinami žymėti, o rugsėjo 19-ąją, Pasaulinę valymosi dieną (*World CleanUp Day*), tikimasi įgyvendinti ir DAROM 2020 bei startuoti su pažymėtų prižiūklintų taškų tvarkymo etapu. „Žymėjimas vyks visą projekto laikotarpį, tad žmonės galės pažymėti prižiūklintas vietas iki pat 2022 metų pavasario ir

tuomet kartu su DAROM 2022 akcija tikimės užbaigti Lietuvos tvarkymo etapą, tapti pirmąja valstybe pasaulyje, 100 % sutvarkiusia savo teritoriją. Tuomet liks tik stebėti, ar sutvarkytose vietose šiukšlių vėl neatsirado“ – sako organizatoriai.

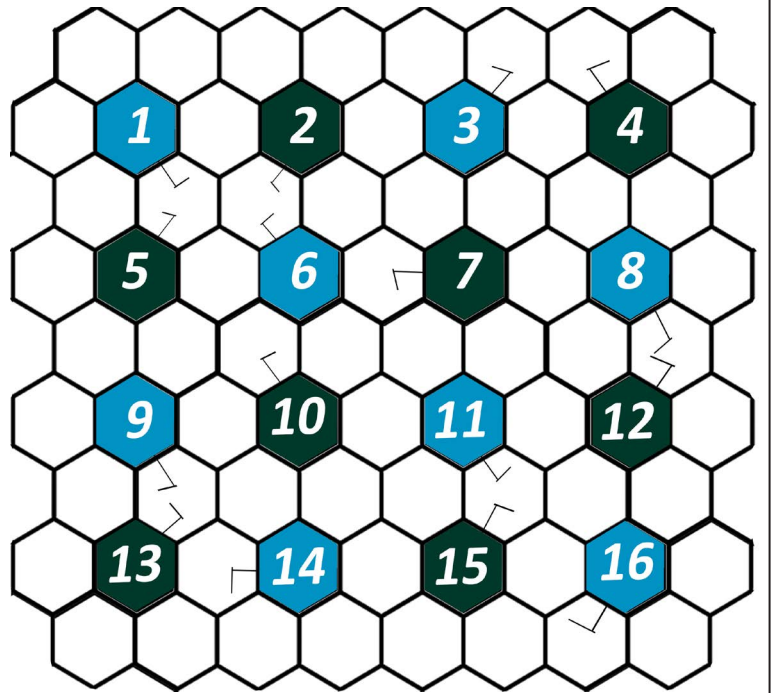
DAROM akcijos organizatoriai skaičiuoja, kad tikslui pasiekti prireiks daugiau nei 10 000 savanorių žymėtojų pagalbos, 1000 socialiai atsakingų įmonių paramos, 500 tūkstančių dalyvių ir savanorių, kurie padės tvarkyti žemėlapyje pažymėtus prižiūklintus taškus. „Mes Darom“ nevyriausybinių organizacijų siekia, kad Lietuvos žmonės priimtų pagrindines vertybes: bendradarbiavimą, socialinę atsakomybę, veiklumą, pilietiškumą, noriai įsitrauktų į savanorystę, ir taip kurtų pilietišką bei tvarią visuomenę. Visos organizacijos surinktos lėšos skiriamos aplinkos švarinimo projektams įgyvendinti, todėl finansinė parama ir žmonių pagalba yra itin svarbi!

„Mes Darom“ kviečia žmones tapti savanoriais, įmones – globoti savo savivaldybę, pasirinktą teritoriją ar visą Lietuvą. „Tik visi kartu susivieniję galime pasiekti, kad Lietuva būtų 100 % išvalyta nuo šiukšlių!“ – tikisi organizatoriai.

Organizatorių inf.

Ratažodis

Balandžio 25 d. ratažodžio atsakymai: 1. Hamada. 2. Šlakas. 3. Turkis. 4. Okrua. 5. Dekada. 6. Abakas. 7. Viskis. 8. Sausra. 9. Pledas. 10. Antaba. 11. Tvidas. 12. Jardas. 13. Spalis. 14. Džinas. 15. Visata. 16. Dustas.

1. Italijos miestas.
2. Muzikos instrumentas.
3. Slėgimo mechanizmas.
4. Senovinė Europos valstybių sidabrinė moneta.
5. Tarnybos laipsnis.
6. Laivo dugno skersinė sija.
7. Vyriausias skandinavų mitologijos dievas.
8. ... tiesioji.
9. Dvystiebis XVII–XIX a. burlaivis su tiesiosiomis burėmis abiejuose stiebuose.
10. Drėkinimo sistemos griovys Azijoje.
11. Naminis paukštis.
12. Visiškas žlugimas arba...
13. Hinduizme – aukščiausia dievybė, pasaulio kūrėjas.
14. Kanopinis žinduolis.
15. Paskala arba...
16. Europos tauta, gyvenanti Pirėnų pusiasalio šiaurėje, Ispanijos ir Prancūzijos pasienyje.

JONIŠKĖLIO KARPIŲ DVARO

DRIVE IN MUSIC

09 D. GEGUŽĖS 18 VAL.

JONIŠKĖLIS KARPIŲ DVARAS

KONCERTAS NEMOKAMAS!

MARAIJU

KAD JUMS IR MUMS BŪTŲ RAMIAU BEI SAUGIAU:

- Koncertą klausyti ir stebėti bus galima TIK IŠ AUTOMOBILIO, su kuriuo atvykstama.
- Išlipti iš automobilio DRAUDŽIAMA. Atvykstant ir išvykstant BŪTINA laikytis parkavimo reguliuojančio darbuotojo nurodymų.
- Renginyje NEGALI dalyvauti asmenys, kuriems pasireiškia ūmios kvėpavimo takų infekcijos simptomai (karščiavimas, kosulys, dusulys).
- Renginyje NEREKOMENDUOJAMA dalyvauti 60 metų amžiaus ir vyresniems, taip pat sergantiems lėtinėmis ligomis asmenims.
- Vietų skaičius į renginį yra RIBOTAS!
- Automobiliai įleidžiami likus VALANDAI iki koncerto pradžios.
- Renginys yra viešas ir bus fotografuojamas.
- Detalų koncerto sąlygų aprašymą rasite www.joniskelis.lt